

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Olsztynie

LOL – 4101-12-11/2013
P/13/163

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Olsztynie
ul. Artyleryjska 3e, 10-165 Olsztyn
T +48 89 678 82 00, F +48 89 678 82 30
lol@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-69, 10-950 Olsztyn

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P3/163 – Gospodarka rybacka na jeziorach Skarbu Państwa w województwie warmińsko-mazurskim.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie
Kontroler	Joanna Łukasik, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 86429 z dnia 11 września 2013 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Gospodarstwo Rybackie Ostróda sp. z o.o., Warlity Wielkie 9, 14-100 Ostróda (zwane w dalej „Gospodarstwem”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Krzysztof Skorupa, Dyrektor (dowód: akta kontroli str. 3-8)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Podstawą tej oceny było właściwe prowadzenie odłowów w użytkowanych obwodach rybackich oraz dokonywanie zarybień w wymaganych dawkach.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły natomiast m.in.:

- przypadków błędnych wpisów w dokumentacji gospodarki rybackiej oraz prowadzenia jej niezgodnie z postanowieniami rozporządzeń Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
- nieterminowego przekazania Instytutowi Rybactwa Śródlądowego im. Stanisława Sakowicza w Olsztynie („IRŚ”) sprawozdania statystycznego RRW-23 za 2011 r.,
- nieoznakowania obrębów ochronnych ustanowionych w ramach użytkowanych obwodów.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Prowadzenie połowów ryb i uzyskiwanie z tego tytułu przychodów

Opis stanu faktycznego

1.1. Gospodarstwo, zgodnie z zapisami §1 umowy dzierżawy prawa rybackiego użytkowania jezior z dnia 15 czerwca 1994 r. („umowa dzierżawy”), zawartej z Agencją Nieruchomości Rolnych Oddziałem Terenowym w Olsztynie, w ramach prowadzonej gospodarki rybackiej użytkowało 13 obwodów rybackich o łącznej powierzchni 5 731,6309 ha, tj. obwody:

- jez. Ostrowin na rzece Drwęcy nr 2 o powierzchni 74,68 ha (w skład obwodu wchodziło jez. Ostrowin),
- jez. Drwęckiego na rzece Drwęcy nr 4 – 1 287,5667 ha (jeziora: Morliny, Pauzeńskie, Perskie, Smordy i Drwęckie),

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

- jez. Lichtajny na rzece Grabiczek nr 3 – 106,4184 ha (jeziora: Lichtajny, Górczyńskie i Kajkowo),
- jez. Szelał Wielki na cieku bez nazwy w zlewni rzeki Drwęca – 839,6459 ha (jeziora: Szelał Mały, Szelał Wielki i Tabórz),
- jez. Gil Wielki na rzece Iłga w zlewni rzeki Drwęcy – 796,09 ha (jeziora: Gil Wielki, Gil Mały, Iłga, Kocioł, Gulbicin Mały i Gulbicin Duży),
- jez. Dauby na cieku bez nazwy w zlewni rzeki Iławki – 122,0261 ha (jeziora: Dauby i Piekło),
- jez. Dąbrowa Wielka na rzece Wel nr 1 – 982,12 ha (jeziora: Brzeźno Małe, Brzeźno Duże, Dąbrowa, Dąbrowa Mała, Dąbrowa Wielka, Linowiec, Okragłe, Pancierz, Grzybiny, Jankowice),
- jez. Rumian na rzece Wel nr 3 – 298,0338 ha (jez. Rumian),
- jez. Ilińsk na kanale Elbląskim nr 2 – 241,56 ha (jeziora: Ilińsk i Jelonek Mały),
- jez. Jaśkowskie na cieku bez nazwy w zlewni Kanału Elbląskiego – 315,20 ha (jeziora: Ligowo i Jaśkowo),
- jez. Isąg na rzece Pasłęce nr 7 – 493,70 ha (jeziora: Łęguty i Isąg),
- jez. Giława na rzece Giławie nr 3 – 96,59 ha (jeziorno Giława),
- jez. Łoby na cieku bez nazwy w zlewni rzeki Łukta – 78,0 ha (jeziorno Łoby).

(dowód: akta kontroli str. 9-23)

Dla każdego użytkowanego obwodu rybackiego Gospodarstwo posiadało pozytywnie zaopiniowany operat rybacki. Stosownie do zapisów art. 12 ust. 2-5 ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym (zwanej dalej „ustawą o rybactwie śródlądowym”)², Gospodarstwo władało całym obwodem rybackim, tj. zasadniczym i uzupełniającym.

(dowód: akta kontroli str. 24-25)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Dane dotyczące powierzchni sześciu obwodów rybackich ujęte w operatach rybackich były niezgodne z danymi wynikającymi z zawartej umowy dzierżawy. I tak, powierzchnia obwodu:

- jeziora Drwęckiego wynosi 1 287,5667 ha według umowy, zaś 1 286,51 ha według operatu rybackiego (różnica o 1,0567 ha),
- jeziora Szelał Wielki – odpowiednio: 839,6459 ha i 838,04 ha (różnica 1,6059 ha),
- jeziora Dauby – 122,0261 ha i 121,68 ha (różnica 0,3461 ha),
- jeziora Dąbrowa Wielka – 982,12 ha i 992,25 ha (różnica 10,13 ha),
- jeziora Rumian – 298,0338 ha i 305,80 ha (różnica 7,7662 ha),
- jeziora Łoby – 78 ha i 66,80 ha (różnica 11,20 ha).

Łącznie powierzchnia wszystkich obwodów według umowy dzierżawy wynosiła 5 731,6309 ha, zaś według operatów rybackich – 5 735,31 ha (różnica 3,6791 ha).

Autorem wszystkich operatów był pracownik gospodarstwa, zatrudniony na stanowisku ichtiologa, który w sprawie tej wyjaśnił, że w trakcie opracowywania operatów opierał się o dane zawarte w umowie dzierżawy z 1994 r., w której w ramach powierzchni niektórych działek podawana była m.in. powierzchnia gruntów, pastwisk, nieużytków i rowów, stąd te różnice. Podał również, że nie

² Dz. U. z 2009 r., Nr 189 poz. 1471 ze zm.

występował do Starostwa Powiatowego w Ostródzie o wypis z rejestru gruntów, ponieważ nie widział takiej potrzeby.

(dowód: akta kontroli str. 26-33)

Opis stanu faktycznego

1.2 W latach 2010-2013 (I półrocze) wielkość połowów dokonanych w Gospodarstwie (wg ksiąg gospodarczych) wyniosła łącznie 139 630,5 kg, zaś przychody z tego tytułu wyniosły łącznie 1 131 437,19 zł, z tego:

- w 2010 r. – 40 641 kg (przychody 348 100,94 zł),
- w 2011 r. – 40 911,5 kg (325 550,97 zł),
- w 2012 r. – 44 068 kg (328 956,49 zł),
- w I półroczu 2013 r. – 14 010 kg (128 828,79 zł).

(dowód: akta kontroli str. 34-35, 69-73)

Opis stanu faktycznego

1.3. Stosownie do zapisów §4 pkt 7 umowy dzierżawy, Gospodarstwo zobowiązane było do corocznego odławiania ryb na poziomie zbliżonym do uzyskiwanej dotychczas wydajności połowowej ryb towarowych, nie więcej jednak niż 120% średniej wieloletniej dotychczasowych połowów i nie więcej niż 100% naturalnego potencjału produkcyjnego.

Stosownie do ww. zapisów umowy dzierżawy, limity połowowe wyliczone jako 120% średniej wieloletniej (liczonej od 2004 r.) dotychczasowych połowów wynosiły: w 2010 r. – 54 726 kg, w 2011 r. – 53 875,1 kg, a w 2012 r. – 53 277,3 kg. Połowy ryb w tych latach wyniosły odpowiednio: 40 641 kg, 40 911 kg i 43 374 kg i nie przekroczyły dopuszczalnych limitów.

Uwagi dotyczące badanej działalności

Na poszczególne lata okresu objętego kontrolą w Gospodarstwie przyjęto limit połowów ustalony w wysokości 144 590 kg ryb rocznie. Został on wyliczony na podstawie wydajności połowowej użytkowanych wód (liczonej w kg złowionych ryb na 1 ha), ustalonej w umowie dzierżawy na poziomie 21,01 kg/ha. Wydajność ta obliczona została na potrzeby ustalenia wysokości czynszu dzierżawnego, na podstawie połowów z trzech lat poprzedzających podpisanie ww. umowy (1991 r. – 1993 r.). Zdaniem NIK, wartość ta nie może być przyjmowana do ustalania rocznego limitu połowów, gdyż nie jest to „średnia wieloletnia dotychczasowych połowów”. Limit ten winien być obliczany corocznie, na podstawie średniej wielkości połowów z lat bezpośrednio poprzedzających rok, dla którego jest on ustalany.

(dowód: akta kontroli str. 13, 67-68, 85-91)

Opis stanu faktycznego

1.4. W latach 2010-2013 (I półrocze) Gospodarstwo uzyskało siedem decyzji Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego („Marszałka”), zezwalających na połów tarlaków ryb w ich okresie ochronnym. Połowów dokonano w granicach limitów określonych w ww. decyzjach. I tak:

- w 2010 r. uzyskano zezwolenie na połów 5 700 kg szczupaka, 1 000 kg sandacza, 200 kg siei i 2 900 kg sielawy, zaś odłowiono: 4 217 kg szczupaka, 51 kg sandacza i 1 281 kg sielawy,
- w 2011 r. uzyskano zezwolenie na połów 5 800 kg szczupaka, 1 000 kg sandacza, 200 kg siei i 2 900 kg sielawy, odłowiono: 3 347 kg szczupaka, 67 kg sandacza i 1 333 kg sielawy,
- w 2012 r. uzyskano zezwolenie na połów 5 800 kg szczupaka, 1 000 kg sandacza, 200 siei i 2 900 kg sielawy, odłowiono: 4 335 kg szczupaka, 17 kg sandacza i 431 kg sielawy,
- w 2013 r. uzyskano zezwolenie na połów 5 800 kg szczupaka i 1 000 kg sandacza, odłowiono: 3 406 kg szczupaka i 22 kg sandacza.

(dowód: akta kontroli str. 92-95)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

W trzech przypadkach (dwóch w 2011 r. i jednym w 2013 r.) wystąpiły różnice pomiędzy wielkością połowu szczupaka w okresie ochronnym, wykazaną w księgach gospodarczych, a wielkością wykazaną w sprawozdaniach z odłowów. W księdze gospodarczej jez. Drwęckiego w 2011 r. wykazano bowiem połów 625 kg szczupaka, a w sprawozdaniu z połowów – 615 kg. W przypadku jeziora Isąg wartości te w 2011 r. wyniosły odpowiednio: 209 kg (księga gospodarcza) i 219 kg (sprawozdanie), a w przypadku jez. Morliny w 2013 r. podano 16 kg w księdze gospodarczej i 14 kg w sprawozdaniu.

Zgodnie z zakresem obowiązków z dnia 2.01.1989 r., osobą odpowiedzialną był ichtiolog, który w sprawie tej wyjaśnił, że rzeczywisty połów prawidłowo wpisany jest w księgach gospodarczych, natomiast w sprawozdaniach omyłkowo wpisano błędne wartości. Zostaną one skorygowane i przesłane Marszałkowi do końca października 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 63-68, 92-95, 104-118)

Opis stanu
faktycznego

1.5. W trakcie oględzin czynności połowowych dokonanych w dniu 10.10.2013 r. stwierdzono, że do połowu użyto:

- łodzi, oznakowanej zgodnie z wymogami art. 20 ust. 2 i 3a ustawy o rybactwie śródlądowym,
- czterech wontonów i sznurów węgorzowych, tj. rybackich narzędzi połowowych wymienionych w §9 ust. 1 pkt 2 i 4 rozporządzenia w sprawie połowu ryb; wontony – zgodnie z art. 20 ust. 4 ustawy o rybactwie śródlądowym – były oznakowane, zaś wymiary ich oczek w stanie mokrym nie przekraczały minimalnego wymiaru określonego w §11 ust. 1 ww. rozporządzenia (tj. 25 i 28 mm).

(dowód: akta kontroli str. 119-123)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność Gospodarstwa w zbadanym obszarze.

2. Zarybianie wód i ponoszone na ten cel nakłady

Opis stanu
faktycznego

Gospodarstwo w latach 2010-2012 dokonywało zarybiania wód użytkowanych obwodów rybackich materiałem zarybieniowym pochodzącym z własnych stawów hodowlanych. Poziom zarybień każdorazowo przekraczał minimalny próg określony w §4 pkt 2 umowy dzierżawy (tj. 15% wartości odławianych ryb), gdyż w 2010 r. wartość zarybień wyniosła 50,04% wartości odłowionych ryb, w 2011 r. – 67,81%, a w 2012 r. – 95,96%. W przypadku wszystkich dokonanych zarybień Gospodarstwo powiadamiało RZGW, w wymaganym terminie, o miejscu i czasie ich przeprowadzenia.

(dowód: akta kontroli str. 124-128)

Ustalono
nieprawidłowości

W 2010 r. Gospodarstwo, informując RZGW o planowanych zarybieniach nie powiadomiło, iż dokonywać będzie zarybiania użytkowanych wód narybkiem lina i karasia. I tak, jeziora:

- Perskie, Smordy i Gil Mały zarybiono 80 kg narybku lina,
- Gil Mały - 50 kg narybku karasia.

W sprawie tej ichtiolog wyjaśnił, że nie spodziewał się wyprodukowania tego materiału zarybieniowego, więc nie zaplanował tych zarybień. Materiał zarybieniowy ww. gatunków ryb rzadko jest produkowany w stawach hodowlanych i nie co roku

udaje się go uzyskać. Narybek lina pozyskany został poprzez hodowlę w stawach, zaś karasia - z jez. Gultinek Duży, gdzie udało się go odłowić i przerzucić do jez. Gil Mały.

(dowód: akta kontroli str. 31-33, 129-149, 217-218)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzenia ww. nieprawidłowości, działalność Gospodarstwa w zbadanym zakresie.

3. Działania na rzecz ochrony rybostanu wód

Opis stanu faktycznego

3.1. Zarządzeniem Wojewody Olsztyńskiego nr 59 z dnia 15 grudnia 1987 r. w sprawie ustanowienia obrębów ochronnych³, w ramach użytkowanych przez Gospodarstwo obwodów rybackich, ustanowiono 11 obrębów ochronnych o łącznej powierzchni około 75 ha, na następujących jeziorach:

- Drwęckim – cztery obręby ochronne o łącznej pow. 26 ha,
- Szelağu Wielkim – dwa obręby ochronne o łącznej pow. 16 ha,
- Dąbrowie Wielkiej – trzy obręby ochronne o łącznej pow. 16 ha,
- Isąg – dwa obręby ochronne o łącznej pow. 20 ha.

(dowód: akta kontroli str. 150-151)

Ustalone nieprawidłowości

W operatach rybackich, sporządzonych dla obwodów jezior: Drwęckie, Szelağu Wielki i Dąbrowa Wielka zapisano, że na terenie tych jezior nie występują obręby ochronne, zaś w przypadku obwodu jeziora Isąg w operacie nie ma żadnych informacji na temat obrębów ochronnych, natomiast na mapach, będących załącznikami do operatów, zaznaczono miejsca tarlisk, które tożsame były z obrębami ochronnymi ustanowionymi przez Wojewodę Olsztyńskiego. Paragraf 4 pkt. 5 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 marca 2002 r. w sprawie operatu rybackiego⁴ (zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie operatu”) stanowi natomiast, że część opisowa operatu zawiera ocenę oddziaływania na sposób prowadzenia gospodarki rybackiej ustanowionych obrębów ochronnych.

Ichtiolog wyjaśnił, że w operatach nie opisał obrębów ochronnych, ponieważ zaznaczył na mapach wszystkie istniejące i znane mu miejsca tarła. Przyjął, że tarliska i obręby ochronne są tożsame. Część z ustanowionych obrębów ochronnych należałoby znieść, ponieważ ryby zmieniły miejsce tarła, które tylko częściowo pokrywają się z ustanowionymi obrębami ochronnymi. Wyżej wymieniony podał również, że Gospodarstwo wystąpi o likwidację tych obrębów ochronnych, w granicach których nie istnieją obecnie tarliska ryb.

Ustanowione Zarządzeniem Wojewody Olsztyńskiego obręby ochronne nie były oznakowane, do czego zobowiązuje art. 16 ustawy o rybactwie śródlądowym.

Jak wyjaśnił ichtiolog, znaki stawiane były wielokrotnie, lecz już w połowie lat 90-tych były z nimi problemy – były bowiem niszczone, kradzione lub topione w jeziorach. Próby ponawiano wielokrotnie, ale skutek był taki sam. Nie ma możliwości monitorowania tych tablic, by uchronić je przed dewastacją i kradzieżą. Wyżej wymieniony podał również, że wiosną miejsca tarła są patrolowane m.in. przez rybaków i społeczną straż rybacką.

(dowód: akta kontroli str. 31-33, 150-164)

³ Dz. Urz. woj. Olsztyńskiego nr 15 poz. 201

⁴ Dz. U. z 2002 r., Nr 44, poz. 414

Opis stanu faktycznego

3.2. W okresie objętym kontrolą Gospodarstwo nie występowało do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska („RDOŚ”) o zezwolenie na odstrzał kormoranów na jeziorach wchodzących w skład obwodów rybackich.

Dyrektor Gospodarstwa wyjaśnił, że nie prowadził żadnych działań w celu ograniczenia populacji kormorana, gdyż istniejące przepisy o jego ochronie gatunkowej oraz duża powierzchnia użytkowanych rybacko obwodów uniemożliwiają odstraszanie i odstrzał olbrzymiej liczebnie populacji kormoranów żerujących na użytkowanych obwodach. Podał również, że aktywnie działa w Polskim Towarzystwie Rybackim i prowadzi rozmowy z ministerstwami w celu uregulowania i rozwiązania problemu kormoranów w Polsce.

(dowód: akta kontroli str. 165-175)

Opis stanu faktycznego

3.3. Gospodarstwo nie ubiegało się o dofinansowanie realizowanych działań ochronnych ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie.

Brak możliwości uzyskania takiego dofinansowania, zdaniem Dyrektora, uniemożliwił dokonanie zakupu sprzętu niezbędnego do prowadzenia działań ochronnych na terenie użytkowanych rybacko obwodów. Koszty zakupu takich urządzeń nie są możliwe do udźwignięcia przez Gospodarstwo bez wsparcia poprzez dofinansowanie.

(dowód: akta kontroli str. 166-167, 176)

Opis stanu faktycznego

3.4. W okresie objętym kontrolą Gospodarstwo zatrudniało jedną osobę (na pół etatu) wykonującą zadania strażnika rybackiego, która jednocześnie zatrudniona była, w pełnym wymiarze czasu pracy, w Państwowej Straży Rybackiej w Olsztynie („PSR”). Poniesione przez Gospodarstwo koszty z tytułu zatrudnienia strażnika rybackiego wyniosły łącznie 144.291 zł, z tego: 36.504 zł w 2010 r., 42.667 zł w 2011 r., 43.010 zł w 2012 r. i 22.110 zł w I półroczu 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 177-179)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność Gospodarstwa w zbadanym obszarze.

4. Sprzedaż zezwoleń na amatorski połów ryb

Opis stanu faktycznego

4.1. W latach 2010-2013 (I półrocze) Gospodarstwo sprzedało łącznie 14.709 zezwoleń na amatorski połów ryb o łącznej wartości 1.907.913 zł, z tego: 9.503 zezwolenia całoroczne o wartości 1.494.808 zł i 5.206 zezwoleń okresowych o wartości 413.105 zł. W 2010 r. sprzedano 4.016 zezwoleń o wartości 474.439 zł, w 2011 r. – 4.249 (533.242 zł), w 2012 r. – 4.059 (547.895 zł), a w I półroczu 2013 r. – 2.385 (352.337 zł).

W zezwoleniach określono warunki uprawiania amatorskiego połowu ryb, w tym m.in.:

- zobowiązanie posiadacza zezwolenia do amatorskiego połowu ryb zgodnie z wymogami ustawy o rybactwie śródlądowym i rozporządzenia w sprawie połowu, chowu i hodowli ryb,
- dobowe limity połowu wynoszące łącznie 10 kg, w tym: 3 szt. węgorza (od 2011 r. – 2 szt.), 3 szt. szczupaka, 4 szt. lina i 2 szt. sandacza,
- wymiary ochronne okonia i karpia wynoszące odpowiednio 15 i 30 cm wraz z odwołaniem do ww. rozporządzenia w zakresie wymiarów ochronnych dla pozostałych gatunków,
- zakaz wędkowania z niezarejestrowanego i nieoznakowanego sprzętu pływającego,

- pozwolenie na wędkowanie od świtu do zmroku, a zimą również w nocy,
- wyszczególnienie okresów, w których dopuszczalne jest wędkowanie z brzegu, z łodzi i zimą.

Zezwolenia te zawierały również zapis, że pozostałe warunki amatorskiego połowu ryb zawarte są w regulaminie wędkowania, w którym określono m.in., że:

- zezwala się na wędkowanie z brzegu w porze nocnej na wybranym jeziorze po uiszczeniu dodatkowej opłaty,
- wędkowanie na jeziorach Isąg i Łęguty wymaga wykupienia zezwolenia z pieczęcią Konserwatora Przyrody oraz stosowania się do specjalnego regulaminu połowów,
- zezwolenie na wędkowanie na jeziorze Rumian uprawnia również do wędkowania na rzece Wel od jeziora Rumian do jeziora Zarybinek.

W ww. regulaminie podano również wysokość opłat za zezwolenia na amatorski połów ryb, dodatkowe uprawnienia dla członków Ostródzkiego Towarzystwa Wędkarskiego oraz przysługujące zniżki.

(dowód: akta kontroli str. 182-189)

4.2. W okresie objętym kontrolą w obwodach rybackich użytkowanych przez Gospodarstwo, Zarząd Województwa nie wprowadził żadnych zakazów uprawiania amatorskiego połowu ryb.

(dowód: akta kontroli str. 190)

4.3. Jak wykazano w punkcie 3.1. niniejszego wystąpienia, na terenie użytkowanych przez Gospodarstwo obwodów rybackich ustanowionych było 11 obrębów ochronnych, które nie zostały wyszczególnione w zezwoleniach na amatorski połów ryb jako miejsca, w których obowiązuje zakaz takiego połowu.

W sprawie tej ichtiolog wyjaśnił, że obręby ochronne są monitorowane m.in. przez rybaków i strażników, zarówno państwowych jak i społecznych.

(dowód: akta kontroli str. 150-151, 183-186, 191-192)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Gospodarstwa w zbadanym zakresie.

5. Dokumentacja gospodarki rybackiej i obowiązki sprawozdawcze

Opis stanu faktycznego

5.1. Gospodarstwo prowadziło dokumentację rybacką zgodnie ze wzorami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 września 2003 r. i 19 lutego 2013 r. w sprawie sposobu prowadzenia dokumentacji rybackiej⁵ (zwanym dalej „rozporządzeniem w sprawie dokumentacji rybackiej”), w skład której wchodziły księgi gospodarcze, zestawienia roczne, protokoły zarybień oraz protokoły połowu ryb i raków. Dokumentację prowadzono czytelnie, w języku polskim, a zapisów dokonywano w sposób trwały.

(dowód: akta kontroli str. 193-194, 197-199, 200, 207)

5.2. Księgi gospodarcze prowadzone były w formie papierowej, dla każdego jeziora wchodzącego w skład obwodu rybackiego, dokonywano w nich wpisów dotyczących połowu ryb, połowów amatorskich oraz zarybień.

(dowód: akta kontroli str. 193-194)

Ustalone nieprawidłowości

W 20 księgach jeziorowych poprawki dokonywane były za pomocą korektora oraz przeprawiano treść poprawianą, podczas gdy §3 ust. 4-5 rozporządzenia w sprawie dokumentacji rybackiej stanowił, że błędy w dokumentacji poprawia się poprzez

⁵ Dz. U. z 2003 r., Nr 180, poz. 1766 ze zm. i Dz. U. z 2013 r., poz. 326

skreślenie dotychczasowego wpisu i dokonanie nowego w taki sposób, aby był czytelny wpis poprawiany, zaś dokonanie w ten sposób poprawki należy opatrzyć podpisem i datą.

Ichtiolog wyjaśnił, że poprawek korektorem dokonywał w dobrej wierze i nie był świadomy tego, że poprawek należy dokonywać inaczej.

(dowód: akta kontroli str. 191-192, 195-196)

Opis stanu
faktycznego

5.3. Sporządzone przez Gospodarstwo zestawienia roczne za lata 2010-2012 zawierały m.in. dane dotyczące wielkości połowu ryb, amatorskiego połowu ryb oraz wielkości i gatunków materiału zarybieniowego. Wszystkie zestawienia sporządzono oraz przekazano do RZGW w terminach zgodnych z §10 ust. 1 i ust. 4 rozporządzenia w sprawie dokumentacji rybackiej.

(dowód: akta kontroli str. 197-199)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

W przypadku dwóch obwodów rybackich wystąpiły różnice w wielkości połowów, wykazanej w zestawieniu rocznym i księgach gospodarczych, i tak:

- w obwodzie jez. Lichtajny w księgach gospodarczych dwóch jezior wchodzących w skład obwodu podano, że w 2010 r. złowiono 416 kg ryb, natomiast z zestawienia rocznego za 2010 r. wynika, że było to 414 kg,
- w obwodzie jez. Drwęckiego w księgach gospodarczych pięciu jezior wchodzących w skład obwodu podano, że w 2012 r. złowiono 11 170 kg ryb, natomiast w zestawieniu rocznym za 2012 r. podano, że było to 11 650 kg.

Ichtiolog, wyjaśniając przyczyny ww. rozbieżności podał, że w księdze gospodarczej jez. Drwęckiego omyłkowo źle wpisał sumę końcową, która powinna wynosić 9.712 kg. Natomiast w przypadku obwodu jez. Lichtajny w zestawieniu omyłkowo wpisał błędną ilość leszcza – podał 40 kg, podczas gdy w księgach jest 42 kg. Jednocześnie zobowiązał się, że do dnia 30.10.2013 r. prześle do RZGW poprawione zestawienie.

Zestawienie roczne obwodu jez. Lichtajny i księga gospodarcza jez. Drwęckiego poprawione zostały w trakcie kontroli.

(dowód: akta kontroli str. 36-62, 67-68, 211-216)

Opis stanu
faktycznego

5.4. Protokoły połowów ryb i raków sporządzone zostały w dniach dokonania połowu i zawierały wszystkie elementy wymagane ww. rozporządzeniem.

Ustalone
nieprawidłowości

W żadnym z 10 poddanych badaniu protokołów nie zostały przekreślone pola niewypełnione pomimo, że §5 ust. 2 ww. rozporządzenia zobowiązywał do ich przekreślania. Nie zawarto w nich również informacji dotyczących sposobu zagospodarowania złowionych ryb mimo, że zgodnie ze wzorem protokołu, stanowiącym załącznik nr 2 do ww. rozporządzenia, dane te powinny w nich wykazane.

Ichtiolog wyjaśnił, że rubryka „sposób zagospodarowania” nie była wypełniana, gdyż wszystkie złowione ryby były magazynowane, a później sprzedawane. Podał również, iż nie wiedział, że niewypełnione w protokole rubryki należy skreślać.

(dowód: akta kontroli str. 191-192, 200-206)

Opis stanu
faktycznego

5.5. Wszystkie analizowane protokoły zarybień sporządzone zostały zgodnie z wymogami rozporządzenia w sprawie dokumentacji rybackiej i opatrzone podpisem strażnika rybackiego.

Ustalone
nieprawidłowości

Stwierdzono, że protokół nr 11/2013 (dotyczący zarybienia jeziora Dauby) nie został podpisany przez przedstawiciela RZGW uczestniczącego w zarybieniach, zaś protokół nr 36/2013 (dotyczący zarybienia jeziora Dąbrowa/Samino) nie został podpisany przez osobę sporządzającą (podpis uzupełniono w trakcie kontroli).

Ichtiolog wyjaśnił, że nie zauważył braku podpisu przedstawiciela RZGW na protokole nr 11/2013, a protokołu nr 36/2013 nie podpisał przez nieuwagę.

(dowód: akta kontroli str. 191-192, 207-210)

Opis stanu
faktycznego

5.6. Gospodarstwo sporządziło i przekazało IRŚ sprawozdania statystyczne RRW-23. Sprawozdania za 2010 r. i 2012 r. przekazane zostały w wymaganym terminie (tj. do 30 maja roku następującego po roku sprawozdawczym).

Ustalone
nieprawidłowości

Sprawozdanie RRW-23 za 2011 r. przekazane zostało IRŚ 5.06.2012 r., a więc pięć dni po upływie wymaganego terminu.

W sprawie tej ichtiolog podał, że nie pamięta, dlaczego sprawozdanie to przekazano IRŚ z opóźnieniem.

(dowód: akta kontroli str. 74-82, 191-192)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że w zestawieniach RRW-23 podawano inną wartość złowionych ryb, niż wynikająca z zafakturowanych przychodów z tytułu sprzedaży.

I tak, w zestawieniu RRW-23 za 2010 r. podano, że wartość złowionych ryb wyniosła 358 544 zł, podczas gdy w ewidencji księgowej ujęto kwotę 348 100 zł. Za 2011 r. i 2012 r. wartości te wyniosły odpowiednio: 325 496 zł (RRW-23) i 325 550 zł (ewidencja księgowa) oraz 346 868 zł (RRW-23) i 328 956 zł (ewidencja księgowa).

Ichtiolog, sporządzający zestawienia RRW-23 wyjaśnił, że przy odłowach dużych ilości ryb danego gatunku przyjmował średnią cenę sprzedaży tego gatunku w danym roku, mnożąc ją przez wielkość połowu w kg, gdyż nie ma technicznej możliwości wyszczególnienia każdorazowej sprzedaży ryb danego gatunku.

Należy jednak zauważyć, że pomimo tego, iż sposób wypełniania zestawień RRW-23 nie został szczegółowo uregulowany (brak jest m.in. wytycznych odnośnie wykazywanej w tym zestawieniu wartości poszczególnych gatunków złowionych ryb), to według informacji uzyskanej z IRŚ najlepszym rozwiązaniem byłoby, aby w zestawieniach tych podawana była wartość złowionych ryb wynikająca z wystawionych faktur.

(dowód: akta kontroli str. 67-84)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność Gospodarstwa w zbadanym obszarze.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁶, wnosi o:

1. Oznakowanie obrębów ochronnych ustanowionych w ramach użytkowanych przez Gospodarstwo obwodów rybackich, a w uzasadnionych przypadkach podjęcie działań w celu ich zniesienia.
2. Prowadzenie dokumentacji rybackiej zgodnie z postanowieniami rozporządzenia z dnia 19 lutego 2013 r.

⁶ Dz. U. z 2012 r., poz.82 ze zm.

3. Wykazywanie w sprawozdaniach RRW-23 wartości sprzedanych ryb w kwotach wynikających z wystawionych faktur, a także terminowe wywiązywanie się z obowiązków sprawozdawczych.
4. Skorygowanie sprawozdań z odłowów tarlaków za 2011 r. i 2013 r. i przekazanie ich Marszałkowi Województwa Warmińsko-Mazurskiego.
5. Ustalanie corocznych limitów połowów ryb na podstawie średniej wieloletniej dotychczasowych połowów.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Olsztyn, dnia listopada 2013 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Olsztynie

Dyrektor

Kontroler
Joanna Łukasik
Starszy inspektor kontroli państwowej

.....
podpis

.....
podpis